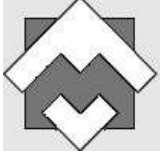

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

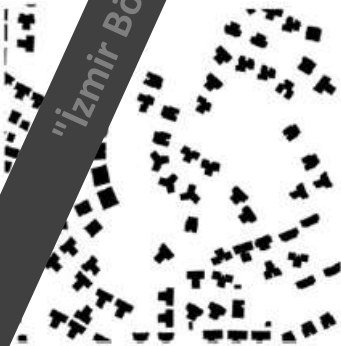
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

1954

"İzmir Bölgesi Enerji Forumu" 07 - 08 Nisan 2017

KENTSEL MORFOLOJİ VE ENERJİ TALEBİ, DÜNYA ÖRNEKLERİ

Ar. Gör. Emine Duygu KAHRAMAN-DEÜ Mimarlık Fakültesi

Kent ve Enerji

Küresel enerji talebinin büyük bir kısmını binalar oluşturmaktadır.

Yapılarda ısı enerjisi davranışsal, teknolojik ve tasarımsal etmenlere göre değişmektedir.

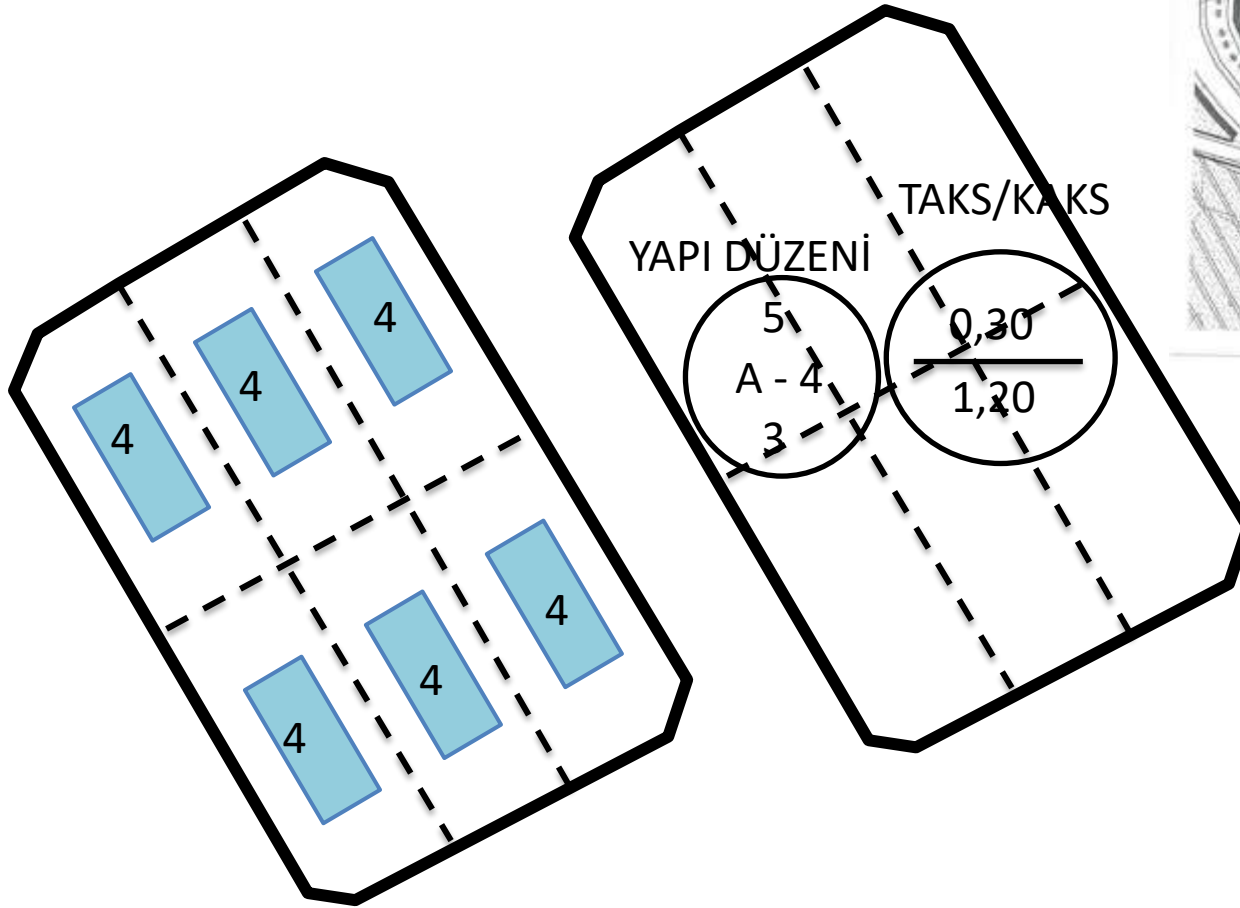
Kentsel Morfoloji

Kentlerin mekân kurgusu ile enerji tüketimi arasındaki ilişkiyi anlamak ve enerji verimliliğinin sağlanabilmesi için yapıların nasıl şekillenerek bir araya gelmeleri gerektiği saptamak üzere morfolojik analizlere başvurulmuştur.

Morfolojik analizler için ele alınan parametreler çalışmalarda farklılık göstermesine rağmen temelde bina grupları ve açık alan oranları üzerine odaklanmaktadır.

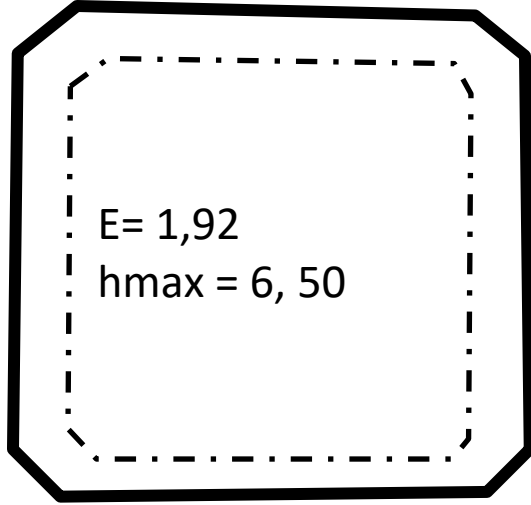

Kentsel Morfoloji

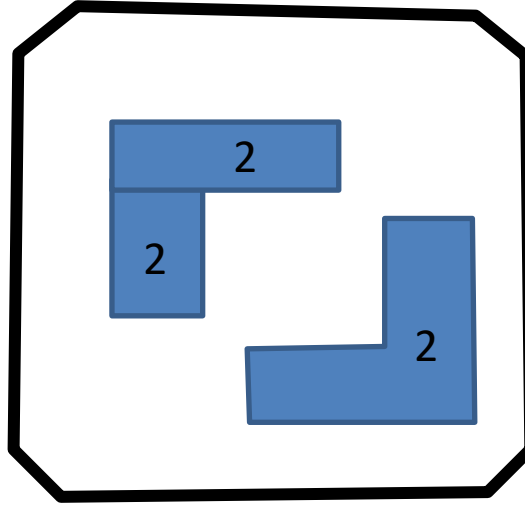

Kentsel Morfoloji

İMAR PLANI

YERLEŞİM PLANI

Londra
Paris
Berlin
İstanbul

Cities and energy: urban morphology and residential
heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında
Isı Enerjisi Talebi

Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of
Technology
James Schofield; LSE

AMAÇ

Kentsel morfoloji ile enerji verimliliği arasındaki ilişkiyi mahalle
ölçeğinde açıklamak.

Morfoloji Parametreleri:

Açık Alan Oranı

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

KAKS (yapı yoğunluğu)

Kat sayısı

Yüzey-Hacim Oranı

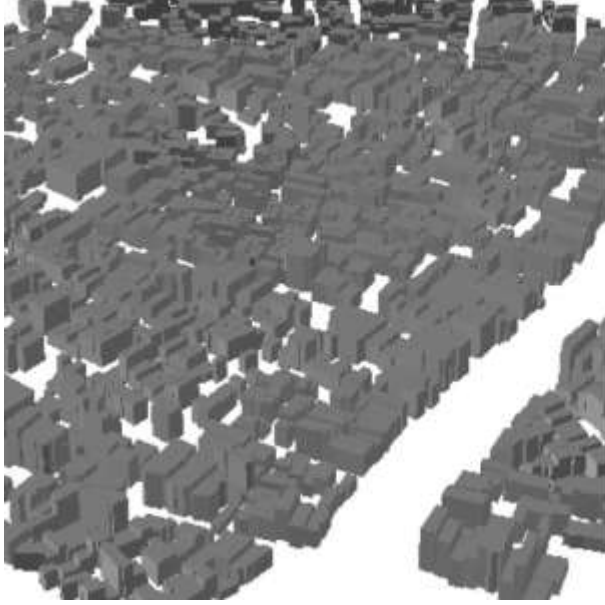

Londra
Paris
Berlin
İstanbul

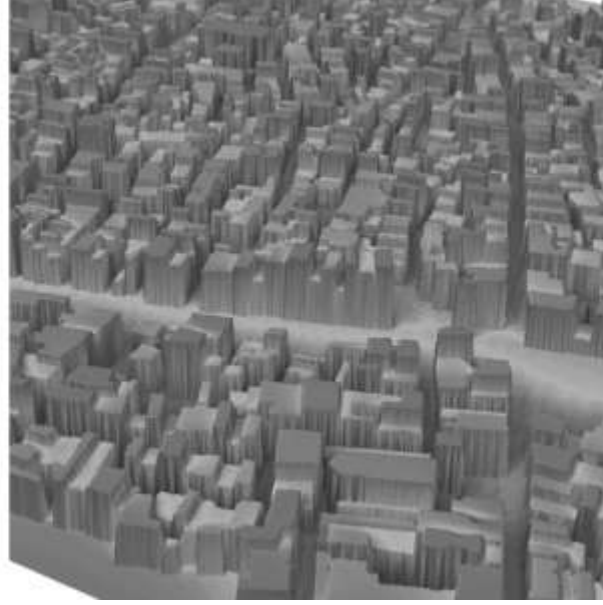
Cities and energy: urban morphology and residential
heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında
Isı Enerjisi Talebi

Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of
Technology
James Schofield; LSE

**3 boyutlu dijital yükselti
modeli**

güneşlenme analizi

enerji talep analizi

Londra

Cities and energy: urban morphology and residential heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında Isı Enerjisi Talebi

Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of Technology
James Schofield; LSE

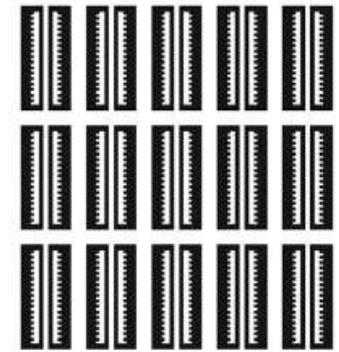
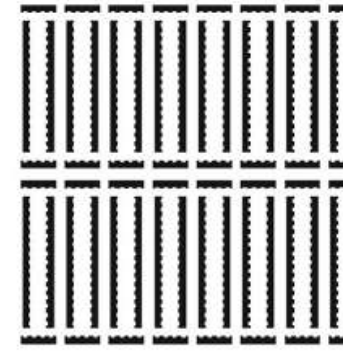
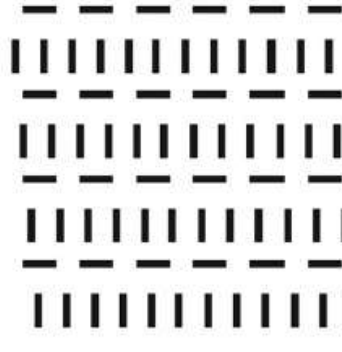
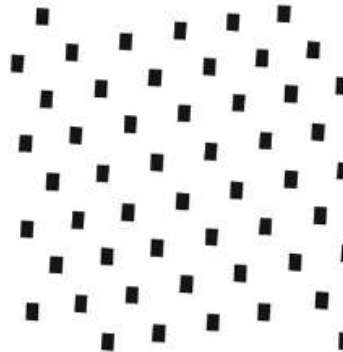
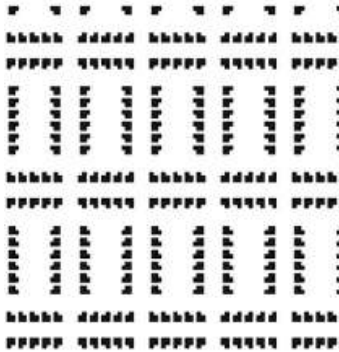
ayrık nizam
yapılaşma

yüksek katlı
apartman

blok konutlar

teras evler

kompakt yapı
adası

Paris

Cities and energy: urban morphology and residential heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında Isı Enerjisi Talebi

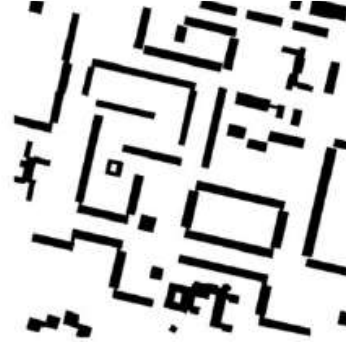
Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of Technology
James Schofield; LSE

ayrık nizam
yapılaşma

yüksek katlı
apartman

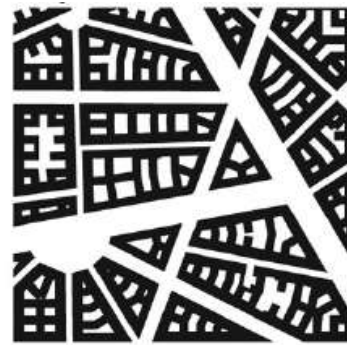
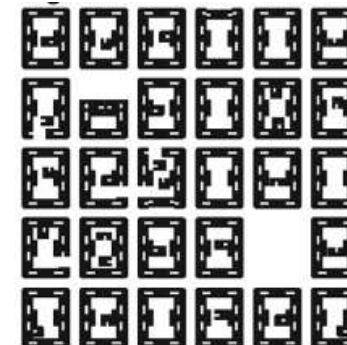
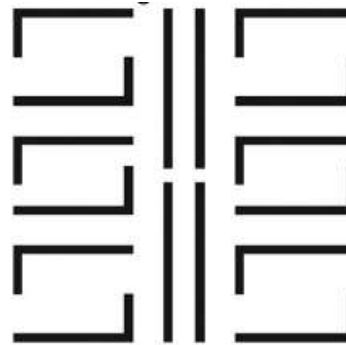
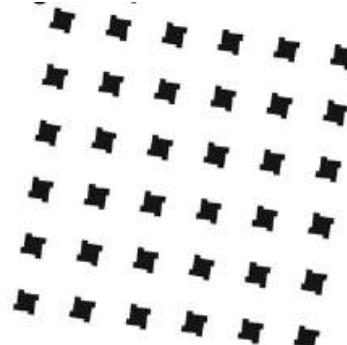
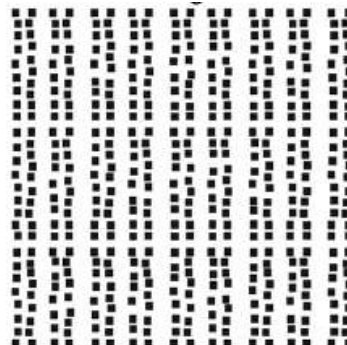
blok konutlar

düzenli yapı
adası

kompakt yapı
adası

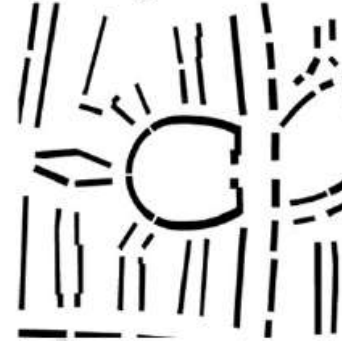
ayrık nizam
yapılaşma

apartman

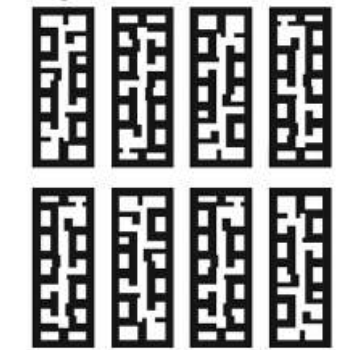
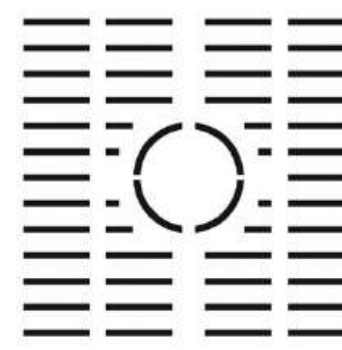
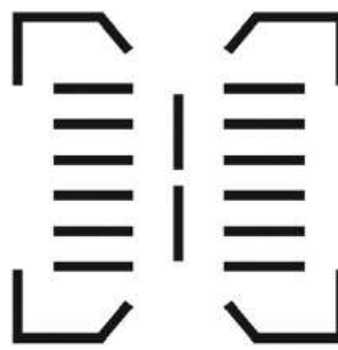
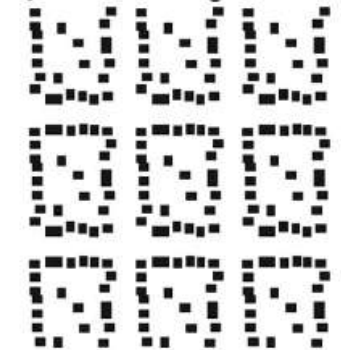
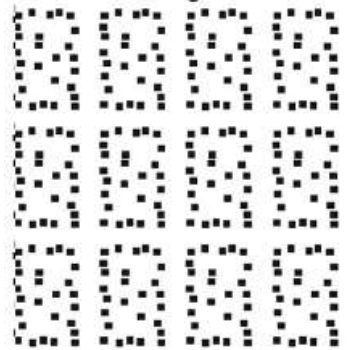
blok konutlar

sıra evler

kompakt yapı
adası

ayrık nizam
yapılaşma

apartman

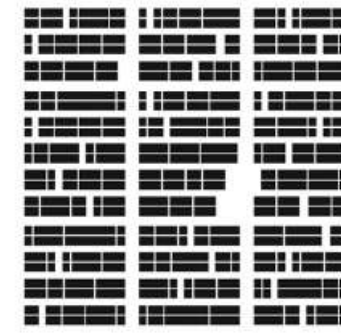
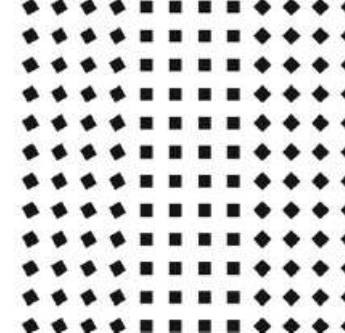
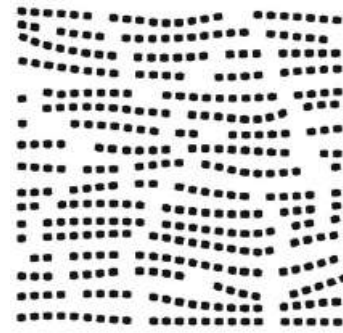
gecekondu

modern
apartmanlar

kompakt yapı
adası

Londra
Paris
Berlin
İstanbul

Cities and energy: urban morphology and residential
heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında
Isı Enerjisi Talebi

Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of
Technology
James Schofield; LSE

ayrık nizam yapılaşma	Yüksek katlı apartman	blok konutlar	sıra evler	kompakt yapı adası	
					Londra
					Paris
					Berlin
					İstanbul

Londra
Paris
Berlin
İstanbul

Cities and energy: urban morphology and residential
heat-energy demand

Kentler Ve Enerji: Kentsel Morfoloji Ve Konut Alanlarında
Isı Enerjisi Talebi

Philipp Rode; LSE
Christian Keim; EDF R and D Center
Guido Robazza; LSE
Pablo Viejo; Karlsruhe Institute of
Technology
James Schofield; LSE

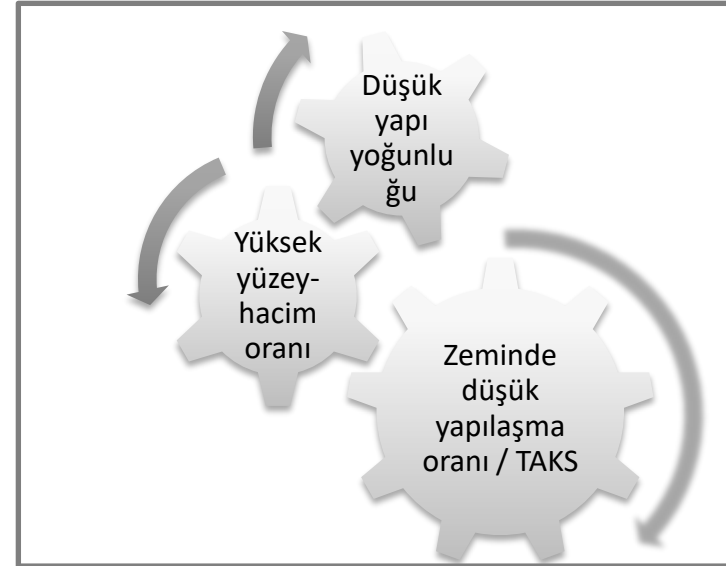
SONUÇ

Yüksek katlı yapılar ve kompakt dokularda enerji verimliliği ayrık nizam az katlı (villa, tek yapı) yapılaşmaya göre daha fazladır.

Kompakt ada çözümü

Ayrık nizam

Kent formu binaların enerji talebinin düzenlenmesinde kentsel ölçekte önemli bir rol oynamaktadır. Kent planlama süreçlerinde ve yönetiminde kentsel form parametrelerinin optimize edilmesi gerekmektedir. Çalışmanın amacı, kentsel morfolojinin enerji talebi üzerine etkisinin simülasyonlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır.

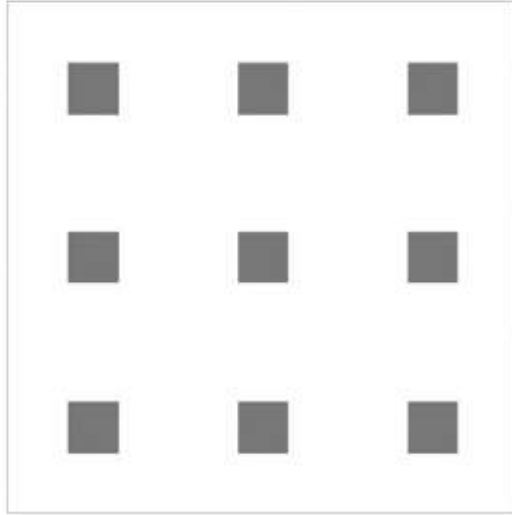
Morfoloji Parametreleri:

Yapı formu (yatay ve dikey ekseninde)

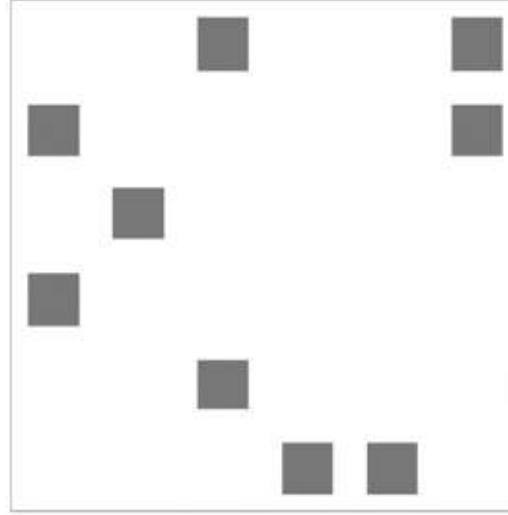
Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

KAKS

Toplam Kat Alanı

Horizontal Uniform

yatay ekseninde düzenli tasarım

Horizontal Random

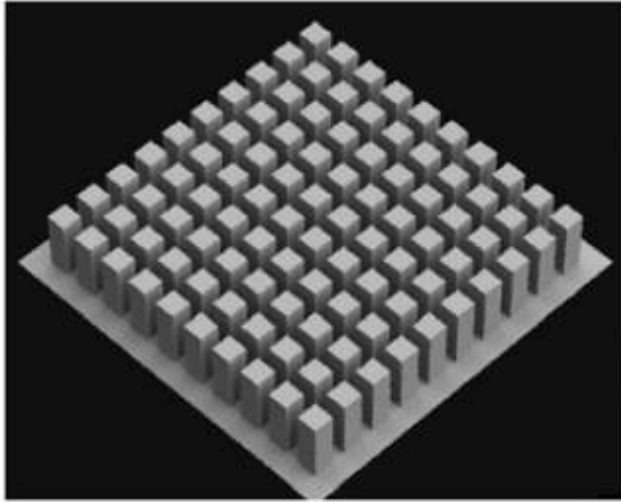
yatay ekseninde rastlantısal tasarım

Vertical Uniform

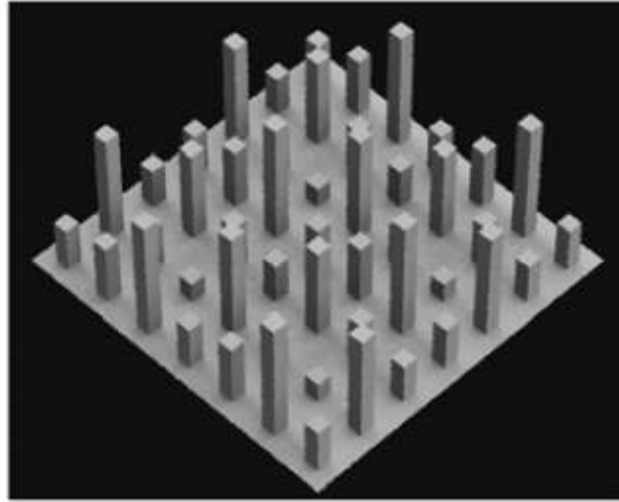
dikey ekseninde düzenli tasarım

Vertical Random

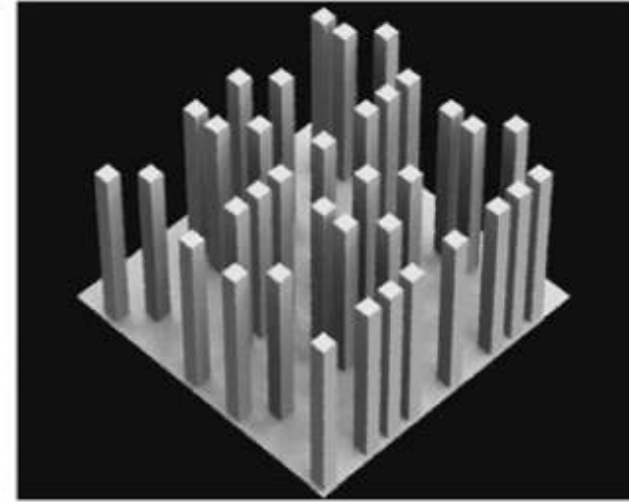
dikey ekseninde rastlantısal tasarım

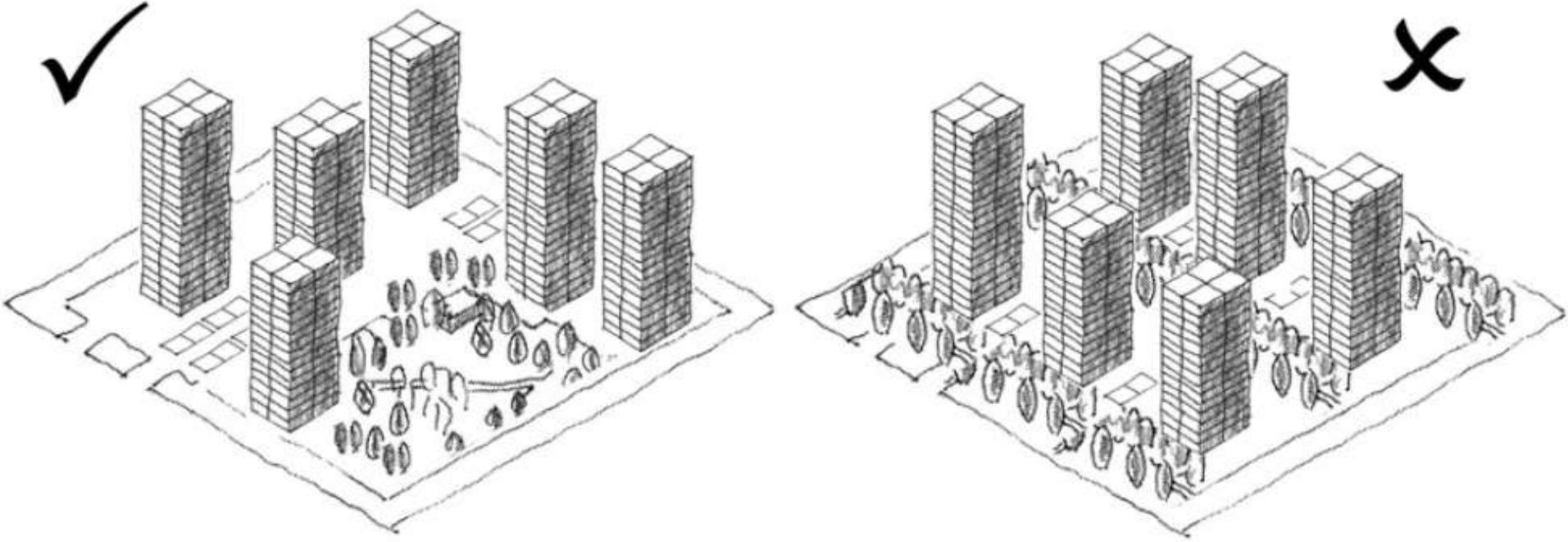
yatay ve dikeyde düzenli
tasarım

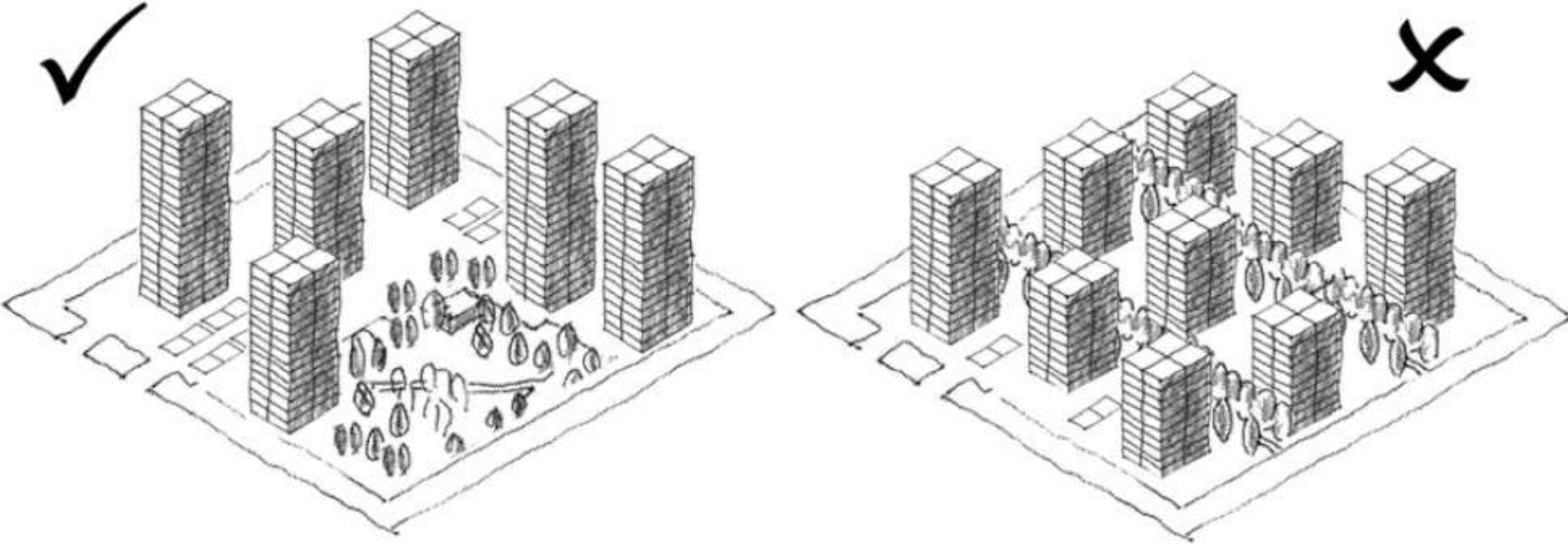
yatayda düzenli dikeyde
rastlantısal tasarım

yatay ve dikeyde rastlantısal
tasarım

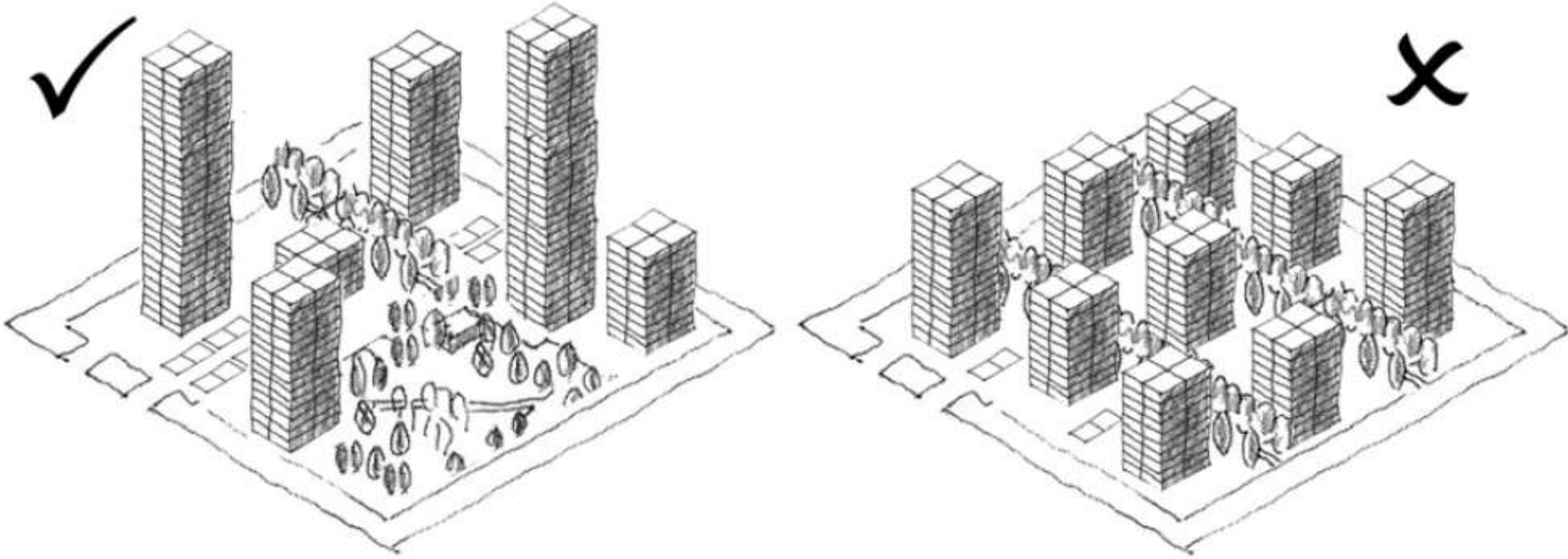

yatay ekseninde rastlantısal
tasarım tercih edilmeli!

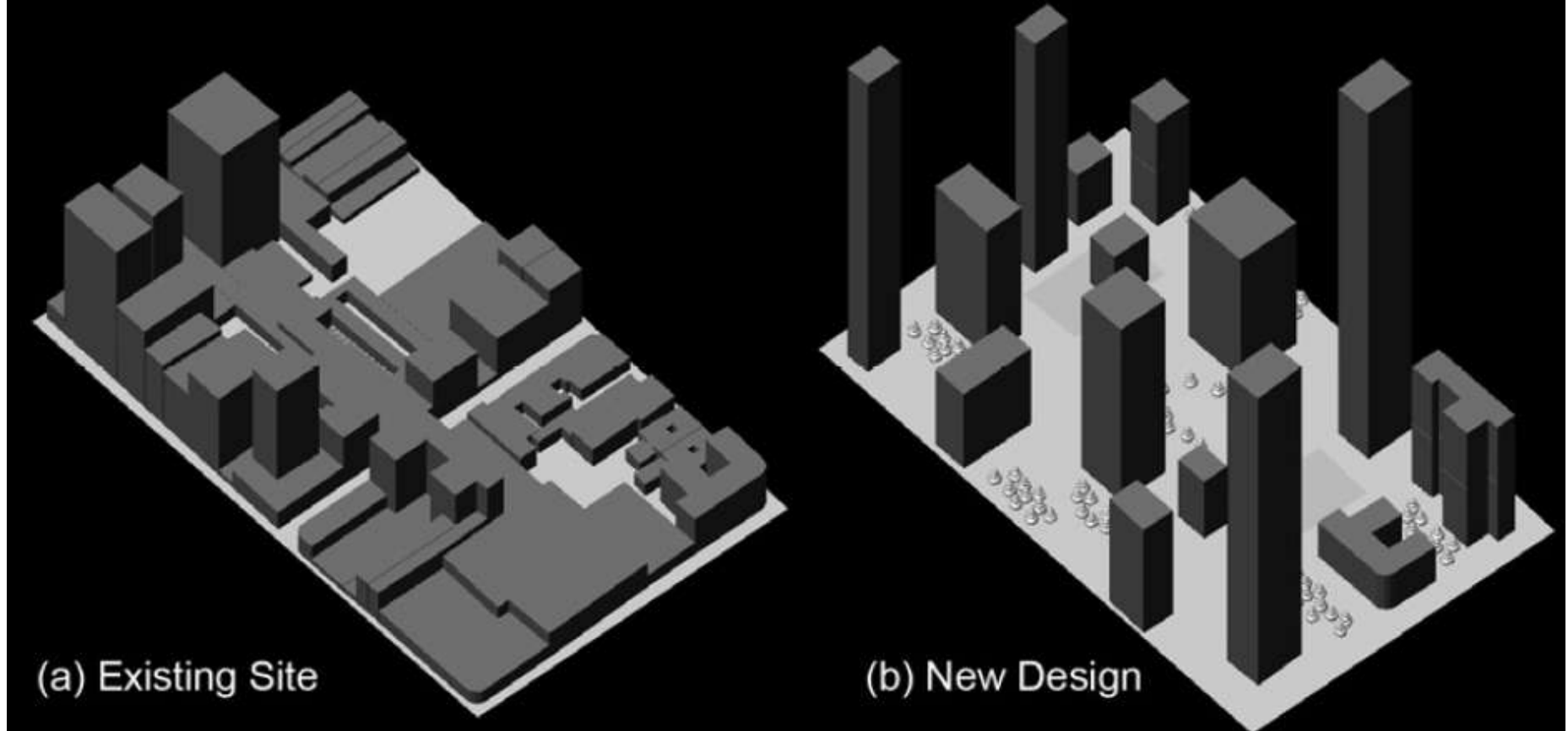

Düşük TAKS oranı (taban alanı katsayısı) tercih edilmeli!

dikeyde rastlantısal tasarım
tercih edilmeli!

dikeyde rastlantısal tasarım
tercih edilmeli!

ÇİN *Simulating the Impact of Urban Morphology on Energy Demand - A Case Study of Yuehai, China*

Chuan SHANG; Southeast University
Ko-Yang LIN; Cardiff University, UK
Guoying HOU; Cardiff University, UK

Kentsel Morfolojinin Enerji Talebi Üzerine Etkisinin Simülasyonu- Yuehai, Çin Örneği

Kent formu binaların enerji talebinin düzenlenmesinde kentsel ölçekte önemli bir rol oynamaktadır. Kent planlama süreçlerinde ve yönetiminde kentsel form parametrelerinin optimize edilmesi gerekmektedir. Çalışmanın amacı, kentsel morfolojinin enerji talebi üzerine etkisinin simülasyonlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır.

Morfoloji Parametreleri:

Yapı formu

Ortalama kat yüksekliği

Yapıların yönlenmesi

Mahalle Dokusu

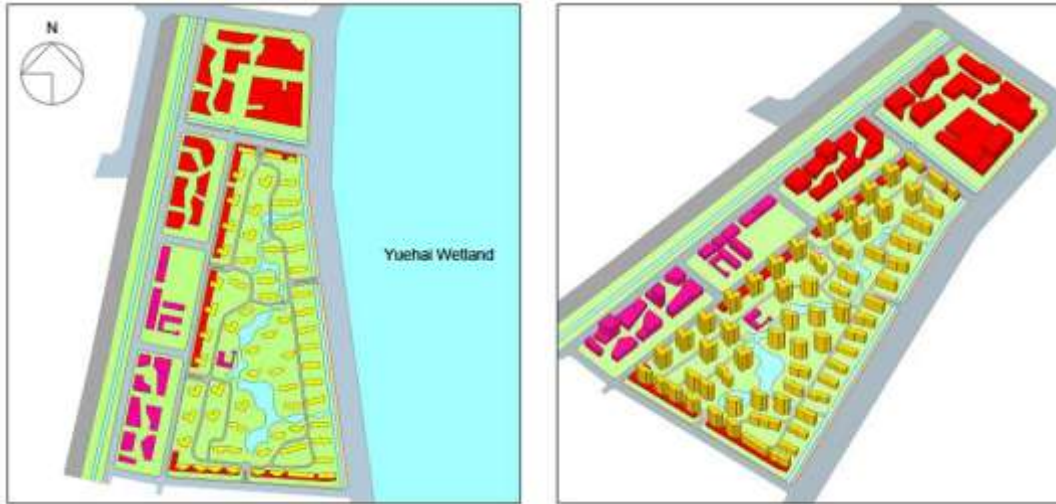
Çin

Simulating the Impact of Urban Morphology on Energy Demand - A Case Study of Yuehai, China

Chuan SHANG; Southeast University
Ko-Yang LIN; Cardiff University, UK
Guoying HOU; Cardiff University, UK

Kentsel Morfolojinin Enerji Talebi Üzerine Etkisinin Simülasyonu- Yuehai, Çin Örneği

Çin'in kuzey batı bölgesinde yer alan Yuehai kenti çöl iklimine sahip olup, gün boyu güneş ışınımına maruz kalan kentte gözlenen yıllık ortalama sıcaklık ise 9.4°C dir.

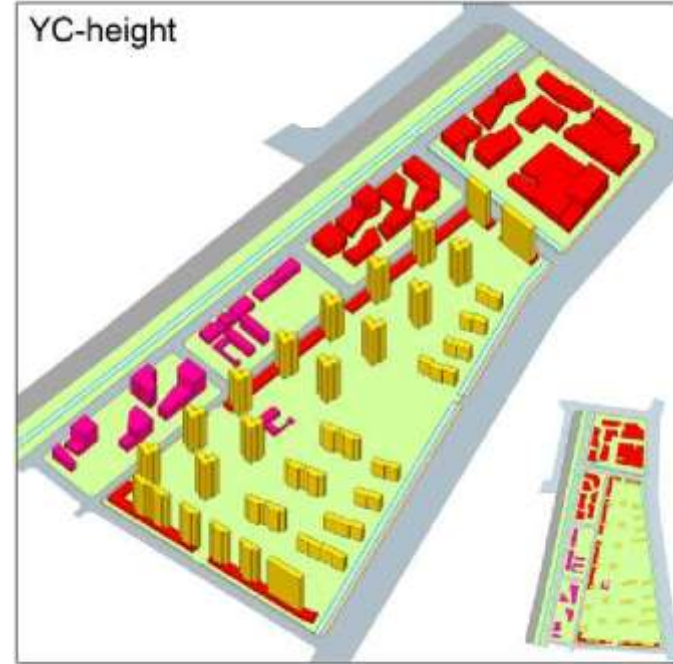
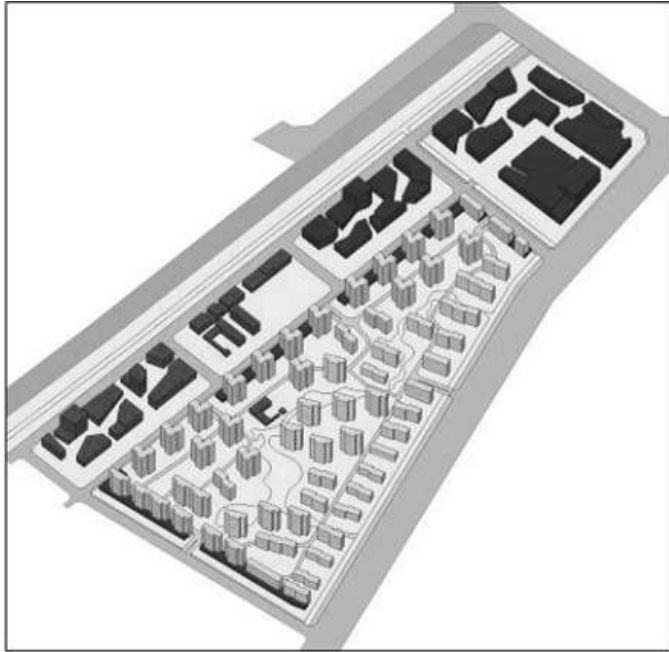
Çin

Simulating the Impact of Urban Morphology on Energy Demand - A Case Study of Yuehai, China

Kentsel Morfolojinin Enerji Talebi Üzerine Etkisinin Simülasyonu- Yuehai, Çin Örneği

Chuan SHANG; Southeast University
Ko-Yang LIN; Cardiff University, UK
Guoying HOU; Cardiff University, UK

Yapıların tümünde kat yüksekliği arttıkça enerji talebi de artmaktadır.

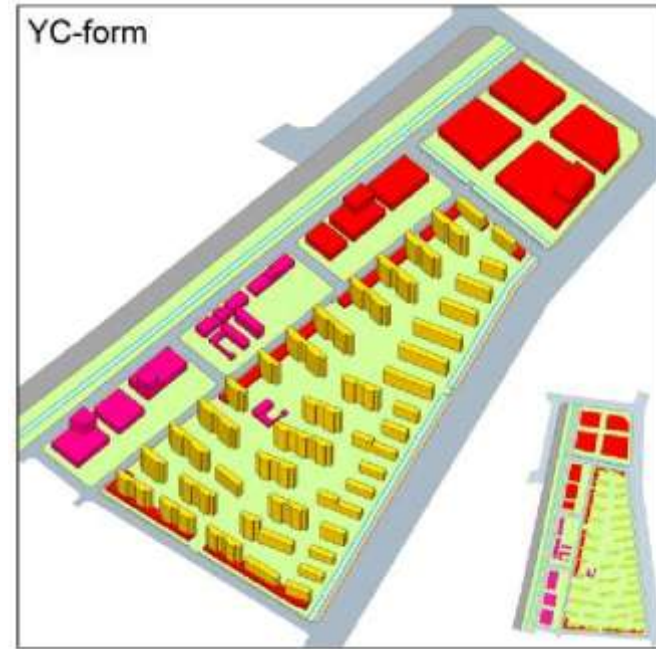
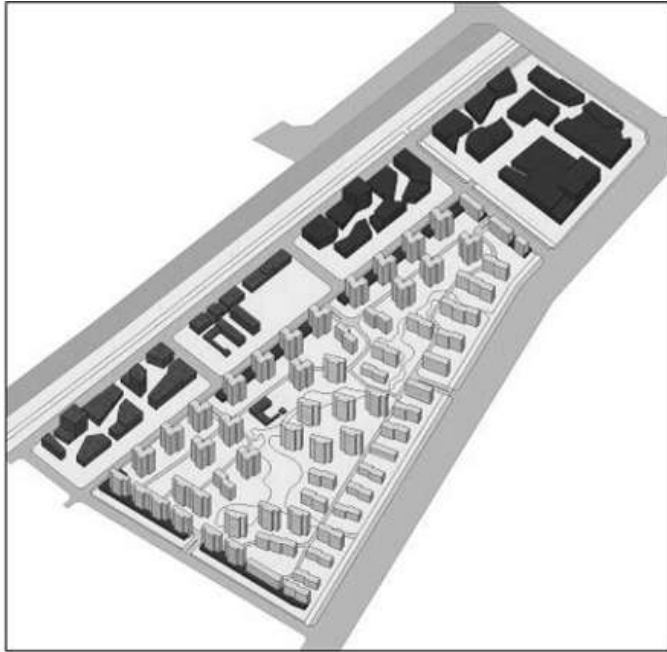
Çin

Simulating the Impact of Urban Morphology on Energy Demand - A Case Study of Yuehai, China

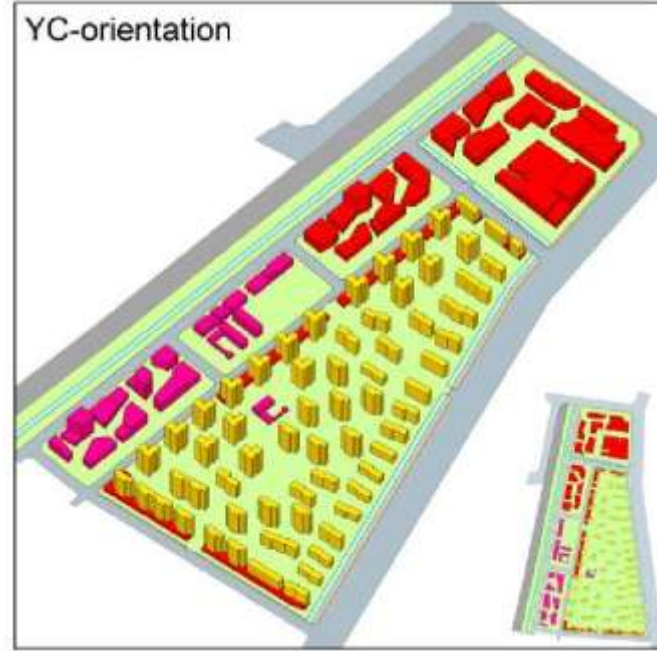
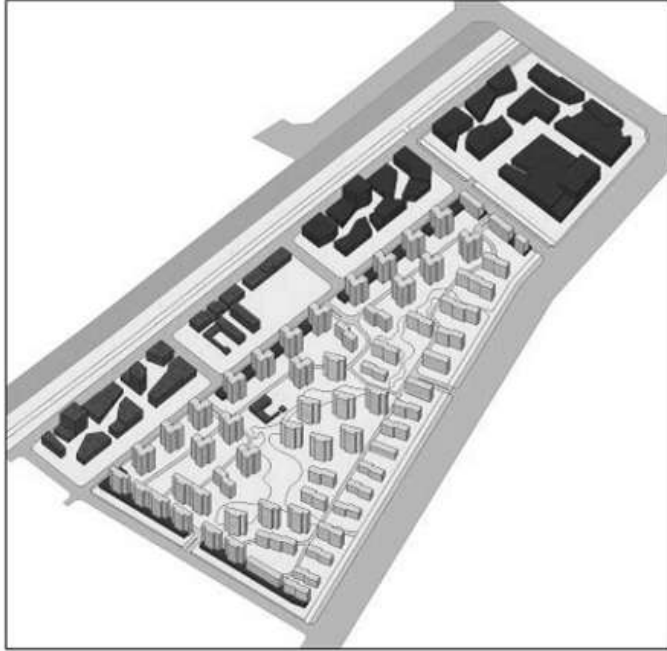
Chuan SHANG; Southeast University
Ko-Yang LIN; Cardiff University, UK
Guoying HOU; Cardiff University, UK

Kentsel Morfolojinin Enerji Talebi Üzerine Etkisinin Simülasyonu- Yuehai, Çin Örneği

Simülasyon sonuçları konut yapılarının büyük geniş bloklar şeklinde tasarlandığında, ticari binaların alışveriş merkezi şeklinde tasarlandığında enerji talebinde azalma olduğu ortaya çıkmıştır.

Simülasyonda yapıların yönlenmesi orijinal tasarıma göre 15 d daha güneye yönlenmiştir. Bu açı değişimi enerji değişiminde çok düşük talep azalışına neden olmuş, bu doğrultuda araştırmacılar güneyde açı değişimlerinin enerji talebinde büyük bir değişikliğe sebep olmadığını belirtmişlerdir.

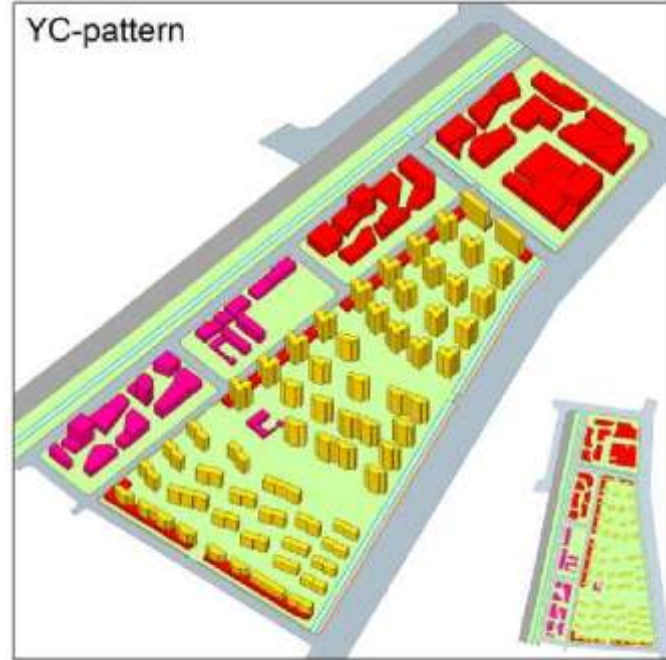
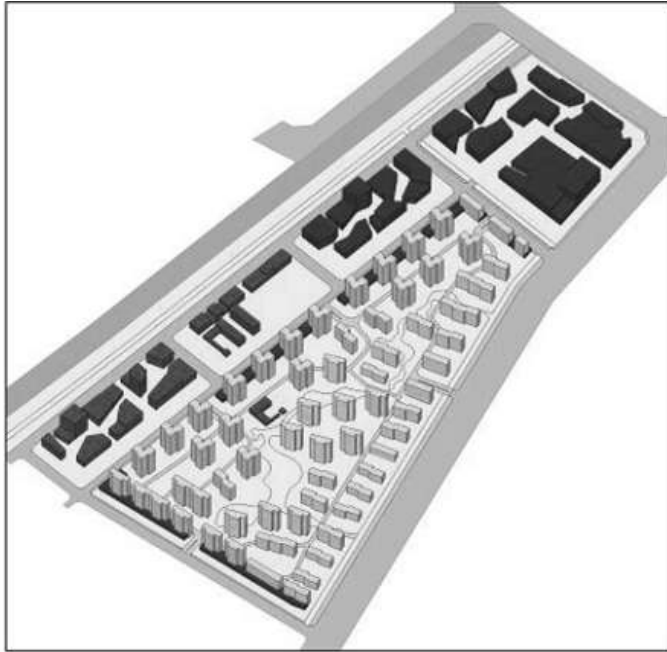
Çin

Simulating the Impact of Urban Morphology on Energy Demand - A Case Study of Yuehai, China

Kentsel Morfolojinin Enerji Talebi Üzerine Etkisinin Simülasyonu- Yuehai, Çin Örneği

Chuan SHANG; Southeast University
Ko-Yang LIN; Cardiff University, UK
Guoying HOU; Cardiff University, UK

Araştırmacılar dokuları tek tipleştirme ile enerji talebi arasındaki ilişkiyi test etmiş ve kış dönemi tek tip yapılaşmanın diğer yapılar üzerinde gölge etkisi ile ısı enerjisi talebinde bir artış gözlemlediklerini belirtmişlerdir.

ROMA
BARCELONA

Urban Morphology And Energy Performance: The Direct And Indirect Contribution In Mediterranean Climate

Kentsel Morfoloji ve Enerji Performansı: Akdeniz İklimine Doğrudan ve Dolaylı Katkısı

Agnese Salvati; Sapienza University of Rome

Helena Coch Roura; Universitat Politècnica de Catalunya.BarcelonaTech (UPC)

Carlo Cecere; Sapienza University of Rome

Kentsel morfoloji kent iklimini ve binaların enerji performansını etkilemektedir. Özellikle Akdeniz ikliminin görüldüğü coğrafyada kentsel yoğunluk arttıkça daha çok yapının daha fazla güneş ışınımını absorbe etmesinden dolayı sıcaklık artmaktadır. Bu çalışmanın amacı kentsel morfolojinin doğrudan ve dolaylı olarak mahallenin/ yerin iklimine etkisini bulmaktır.

Morfoloji Parametreleri:

Ortalama kat yüksekliği

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

Cephe / Zemin Oranı

ROMA
BARCELONA

Urban Morphology And Energy Performance: The Direct And Indirect Contribution In Mediterranean Climate

Kentsel Morfoloji ve Enerji Performansı: Akdeniz İklimine Doğrudan ve Dolaylı Katkısı

Agnese Salvati; Sapienza University of Rome

Helena Coch Roura; Universitat Politècnica de Catalunya.BarcelonaTech (UPC)

Carlo Cecere; Sapienza University of Rome

1 Borrel y Soler

2 Centocelle

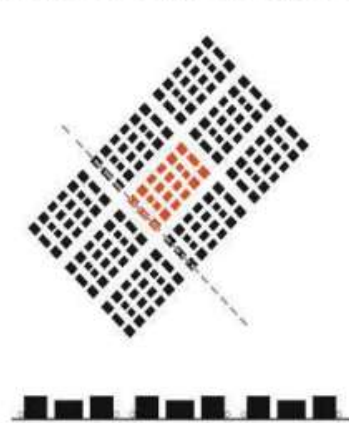
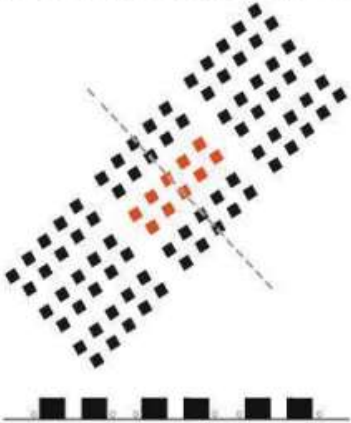
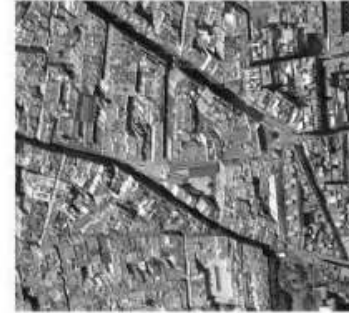
3 Gracia

4 Don Bosco

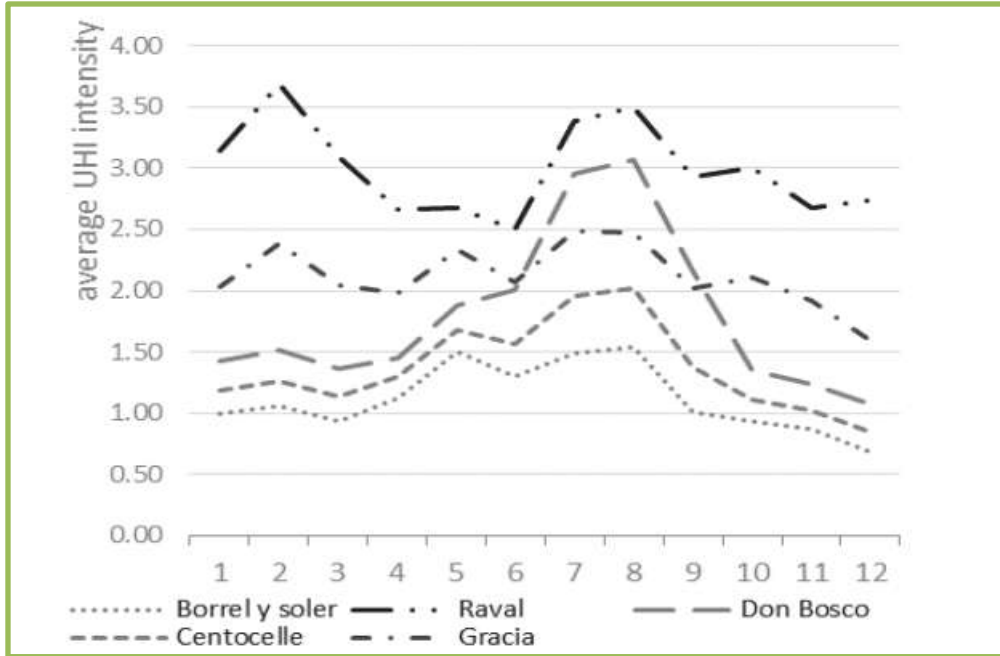

5 Raval

Roma ve Barcelona'da seçilen farklı kent dokularında kentsel ısı adası Urban Weather Generator programı ile hesaplanmış, binaların enerji ihtiyaçları ise EnergyPlus programı ile dış mekandaki sıcaklık ve gelen güneşlenme oranlarına göre hesaplanmıştır.

ROMA
BARSELONA

Urban Morphology And Energy Performance: The Direct And Indirect Contribution In Mediterranean Climate

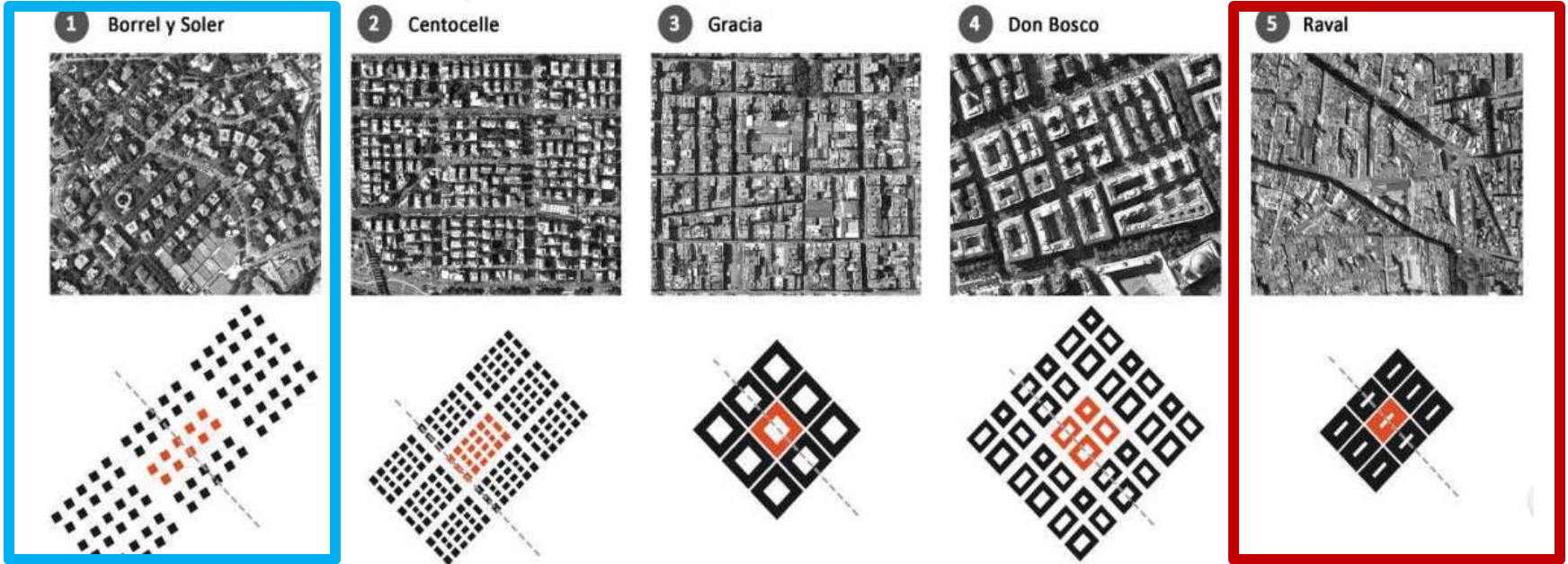
Kentsel Morfoloji ve Enerji Performansı: Akdeniz İklimine Doğrudan ve Dolaylı Katkısı

Agnese Salvati; Sapienza University of Rome

Helena Coch Roura; Universitat Politècnica de Catalunya.BarcelonaTech (UPC)

Carlo Cecere; Sapienza University of Rome

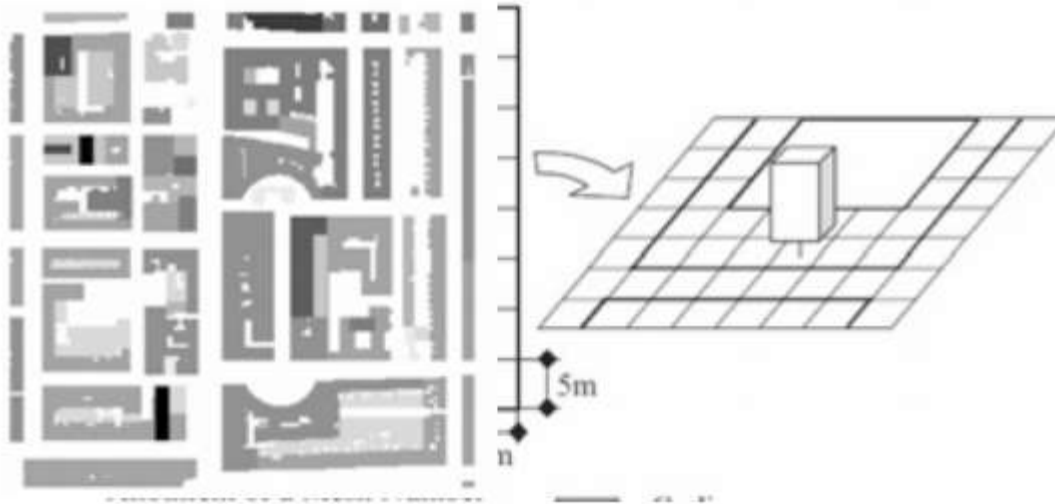
Sonuçlar kentsel morfoloji ile Kentsel ısı adaları yoğunlukları arasında ilişki olduğunu göstermektedir. Sıcaklıklar arttıkça ortalama enerji talebinde farklı kentsel yoğunluğa göre %10 ile %35 arasında artış gözlenmiştir.

Borrel y Soler dokusunda ise diğer dokulara göre kent yoğunluğu en azdır. Hesaplar sonucunda ısıyı absorbe etme ve kent sıcaklığına etki **en az** bu dokuda gözlenmiştir.

Hem kış hem de yaz döneminde, **en yüksek sıcaklıklar** Raval kent dokusunda hesaplanmıştır. Raval; en yüksek TAKS oranına ve Cephe/Zemin oranına sahiptir.

Sixin Bölgesi, Wuhan
Yazlar sıcak, kışlar soğuk

ÇİN

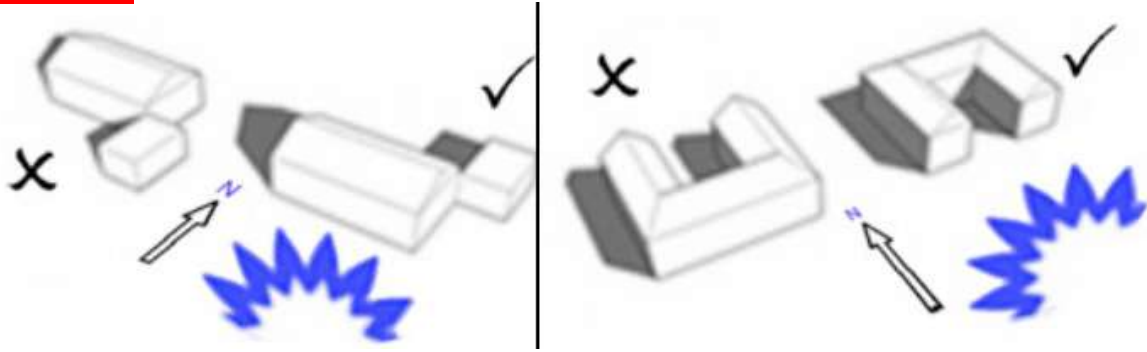
Towards urban design guidelines from urban morphology description and climate adaptability

Kentsel Morfoloji Tanımlamaları ve İklim İle Adaptasyonu Üzerine Kentsel Tasarım Rehberi Oluşturma

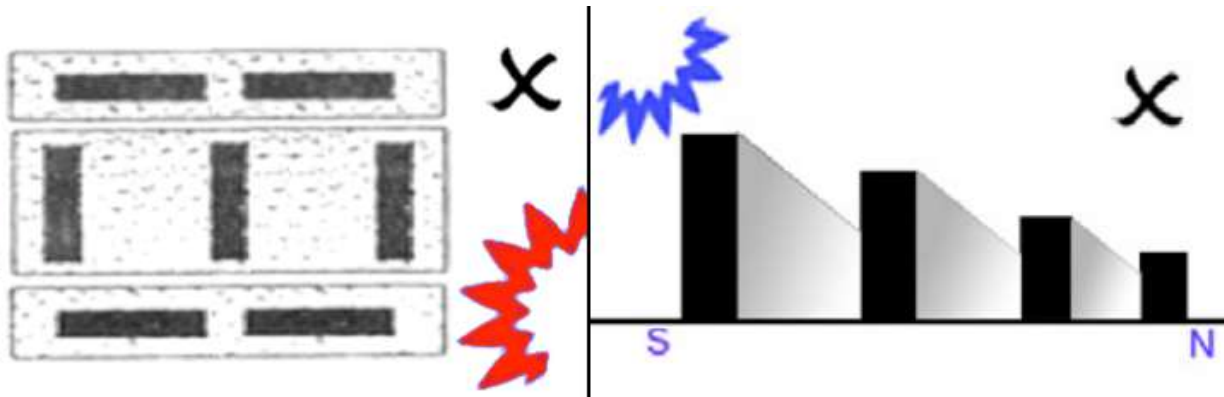
Yuan Huang;
Marjorie Musy;
Gérard Hégron;
LCPC Laboratory, France

Hong Chen;
Baofeng Li;
Huazhong University, China

GÜNEŞ

Kış güneşinden daha fazla yararlanabilmek için ortak alanlar güneyde tasarlanmalı!

Yazın doğu ve batı güneşinden kaçınmalı, kışın ise güney güneşinden daha çok yararlanmalı!

Aynı yapı adası içerisinde güneyde yüksek kat, kuzeyde alçak katlı tasarımlardan da kaçınılmalı!

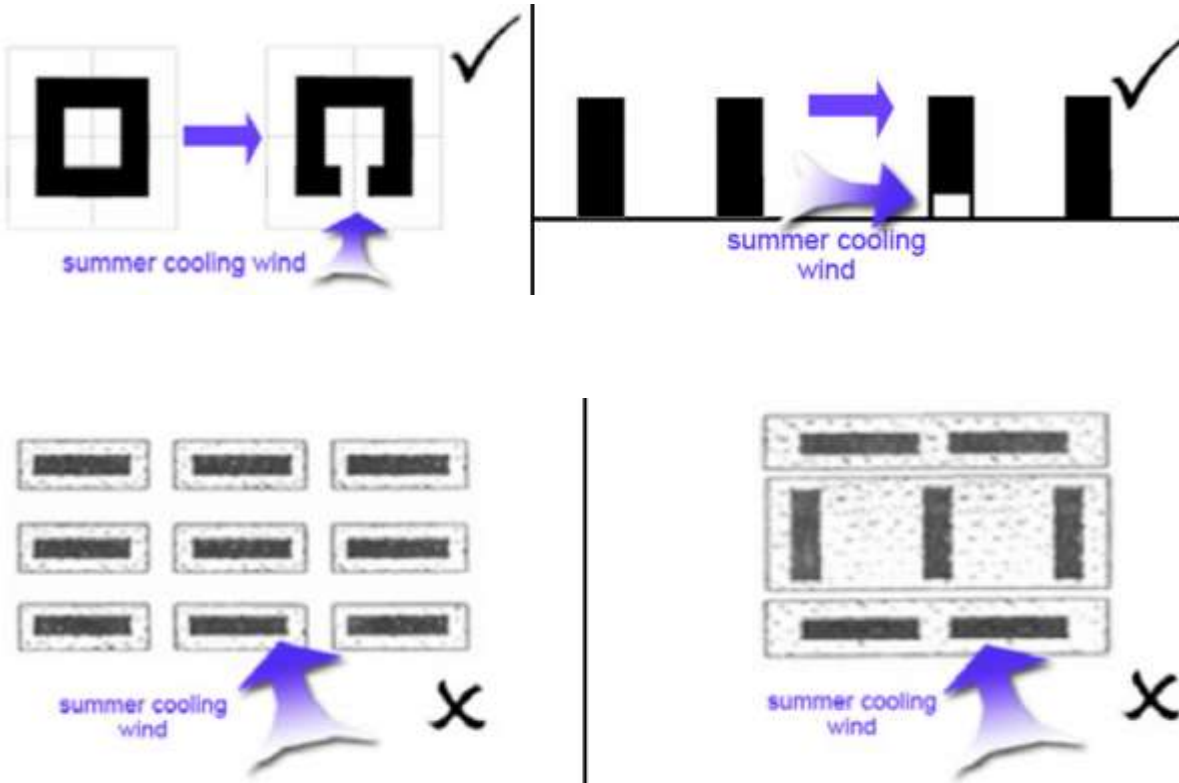
ÇİN
Towards urban design guidelines from urban morphology description and climate adaptability

Kentsel Morfoloji Tanımlamaları ve İklim İle Adaptasyonu Üzerine Kentsel Tasarım Rehberi Oluşturma

Yuan Huang;
Marjorie Musy;
Gérard Hégron;
LCPC Laboratory, France

Hong Chen;
Baofeng Li;
Huazhong University, China

RÜZGAR

Avlulu düzende bir yerden açıklık bırakmak yazın soğutucu etki oluşturabilir!

Birbirine paralel yapılardan oluşan tasarım, rüzgarı iç kesimlere almada problem oluşturur!

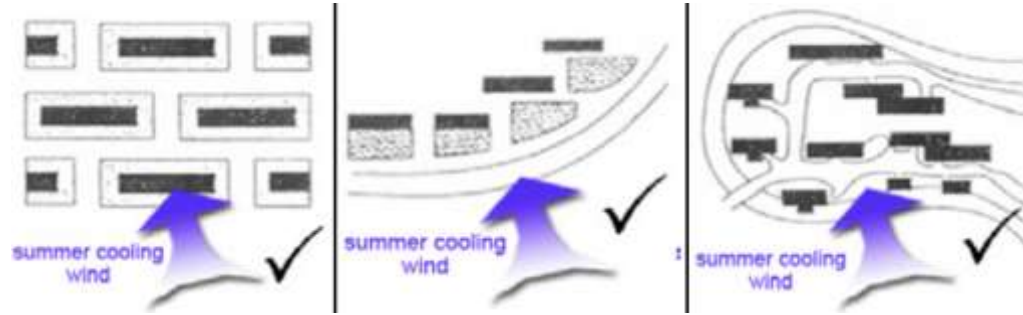
ÇİN
Towards urban design guidelines from urban morphology description and climate adaptability

Kentsel Morfoloji Tanımlamaları ve İklim İle Adaptasyonu Üzerine Kentsel Tasarım Rehberi Oluşturma

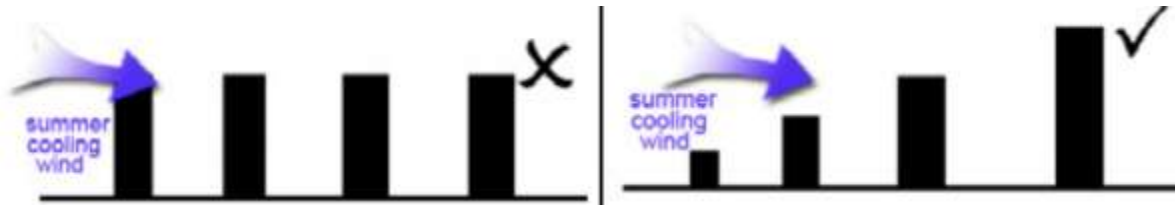
Yuan Huang;
Marjorie Musy;
Gérard Hégron;
LCPC Laboratory, France

Hong Chen;
Baofeng Li;
Huazhong University, China

RÜZGAR

Yaz d neminde r zgarın dolaşımı a ısından kademeli ve hareketli tasarım önemli!

Yaz d neminde havalandırmanın sağlanabilmesi için yine dikey tasarımda kademelenme önemli!

ÇİN

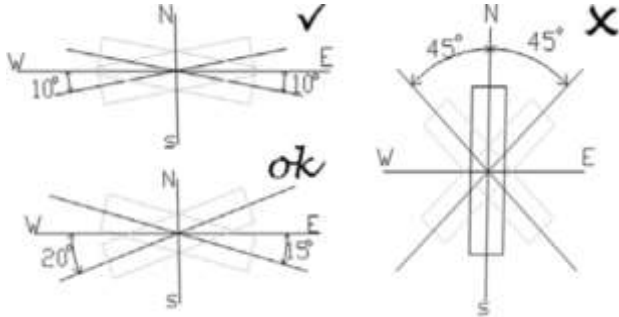
Towards urban design guidelines from urban morphology description and climate adaptability

Kentsel Morfoloji Tanımlamaları ve İklim İle Adaptasyonu Üzerine Kentsel Tasarım Rehberi Oluşturma

Yuan Huang;
Marjorie Musy;
Gérard Hégron;
LCPC Laboratory, France

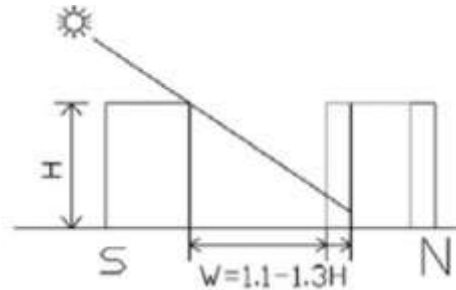
Hong Chen;
Baofeng Li;
Huazhong University, China

GÜNEŞ

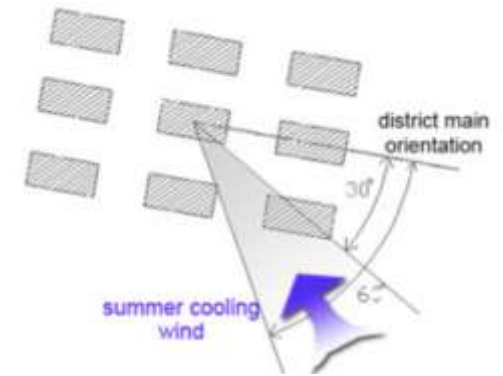
Bina yönlenmesi: güneye bakan tasarım!

GÜNEŞ

Genişlik= 1.1-1.3 Yükseklik

RÜZGAR

Yazın soğutucu etkisi olan hakim rüzgar yönü ile ada tasarımının doğrultusu 30-60 d arası değişebilir!

Sonuç

Açık Alan Oranı

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

KAKS (yapı yoğunluğu)

Kat sayısı

Yüzey-Hacim Oranı

Yapı formu (yatay ve dikey ekseninde)

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

KAKS

Toplam Kat Alanı

Yapı formu

Ortalama kat yüksekliği

Yapıların yönlenmesi

Mahalle Dokusu

Ortalama kat yüksekliği

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

Cephe / Zemin Oranı

Kent ve Enerji Morfoloji Parametreleri

Açık Alan Oranı

Zeminde yapılaşma oranı / TAKS

KAKS (yapı yoğunluğu)

Kat sayısı

Yüzey-Hacim Oranı

Yapı formu (yatay ve dikey ekseninde)

Yapıların yönlenmesi

Cephe / Zemin Oranı